

Sygn. akt IV CSK 591/18

POSTANOWIENIE

Dnia 12 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa K. M. i X. M.
przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Okręgowemu w B.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 czerwca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powodów
od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 15 lutego 2018 r., sygn. akt V ACa [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) odstępuje od obciążenia powodów kosztami postępowania kasacyjnego na rzecz strony pozwanej.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.), a obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powodowie wnieśli o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 417¹ § 2 k.c. (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) oraz ze względu na jej oczywistą zasadność wynikającą z naruszenia przez Sąd art. 417¹ § 2 k.c. w zw. z art. 6 k.c. oraz art. 232 i art. 233 k.p.c., prowadzące do naruszenia art. 417¹ § 2 k.c. w zw. z art. 361 § 2 k.c.

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie stanowiskiem, odwołanie się do przesłanki istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć. Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził co do niej swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Rozstrzygnięcie wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów.

Przepis art. 361 § 2 k.c., w którym ustawodawca określił kategorie uszczerbków majątkowych podlegające naprawieniu jako szkoda, jeżeli stanowią normalne następstwa działania lub zaniechania będącego zdarzeniem szkodzącym, był wielokrotnie objaśniany w orzecznictwie, także w kontekście takiego zdarzenia szkodzącego, jakim jest wydanie niezgodnego z prawem orzeczenia. Zasądzenie od powodów na rzecz spółki administrującej lokalami świadczenia wyrokiem, którego niezgodność z prawem została stwierdzona na właściwej drodze, zwiększyło stan pasywów obciążających powodów ale skoro powodowie nie wykonali zobowiązań określonego tym wyrokiem ani dobrowolnie, ani w związku z zastosowaniem na ich rzecz środków przymusu, to w ich majątku nie pojawił się uszczerbek, który by wymagał naprawienia w procesie odszkodowawczym (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 19 kwietnia 2018 r., I CSK 709/17, z 12 lutego 2016 r., III CNP 33/15 i powołane w ich uzasadnieniach orzeczenia). Dopóki uszczerbek w majątku powodów będący normalnym następstwem wyroku wydanego w toczącej się przeciwko nim sprawie jeszcze nie powstał, dopóty dochodzenie przez powodów roszczenia odszkodowawczego jest przedwczesne.

Nie sposób przyjąć za skarżącymi, że samo wydanie na ich rzecz prejudykatu w postaci stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku miałoby przesądzać także kwestię poniesienia przez nich szkody będącej normalnym następstwem niezgodnego z prawem wyroku, skoro do wydania prejudykatu wystarczyło jedynie uprawdopodobnienie poniesienia przez skarżących szkody (art. 424⁵ § 1 pkt 5 k.p.c.), a do wykazania jej poniesienia powinno dojść w procesie odszkodowawczym (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 29 kwietnia 2015 r., V CSK 453/14, z 26 marca 2014 r., V CSK 284/13, z 6 lutego 2009 r., IV CSK 403/08).

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wiąże się z ewidentną i widoczną już na pierwszy rzut oka wadliwością zaskarżonego orzeczenia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Obowiązkiem skarżącego powołującego się na tę przesłankę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania jest wskazanie na zastosowany lub mający zastosowanie w sprawie przepis, który sąd drugiej instancji naruszył w stopniu kwalifikowanym w związku z niezasadnym

zastosowaniem lub niezastosowaniem. Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest przy tym samo w sobie oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia i do istnienia takiego związku między wytykanym uchybieniem, a wynikiem postępowania w sprawie powinien zmierzać skarżący (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Skonfrontowanie uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uzasadnieniem zaskarżonego wyroku nie potwierdza tezy powodów o ewidentnej wadliwości zaskarżonego postanowienia, której stwierdzenie nie wymaga prowadzenia bardziej złożonych rozumowań. Trzeba zresztą podkreślić, że teza o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej została przez skarżących odniesiona do tych samych przepisów, które mają budzić poważne wątpliwości i w związku z tym wymagać wykładni, a to prowadzi do logicznej sprzeczności wyводу uzasadniającego wniosek. Albo bowiem normy wynikające z art. 361 § 2 k.c. w zw. z art. 417¹ § 2 k.c. są jasne i jednoznaczne, a Sądy *meriti* odczytały je oczywiście błędnie, albo przepisy te budzą wątpliwości interpretacyjne, ale wówczas opowiedzenie się za którymś z możliwych kierunków ich wykładni nie może być postrzegane jako oczywiste naruszenie prawa.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 108 i art. 102 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

